Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Esimerkkitapaus pohjavesialueiden rajaus- ja luokitusmuutoksista Pirkanmaalla

Galkin Annukka

6.9.2018

Esityksen sisältö:

- Pohjavesialueiden rajaus- ja luokitustilanne Pirkanmaalla
- Esimerkkitapauksia rajausmuutoksista ja E-luokituksesta
- E-luokka ja vedenotto

Tilanne rajauksissa ja luokituksissa Pirkanmaalla

- Kuultu keväällä Ikaalinen, Kihniö, Parkano ja Virrat (44 kpl)
- Kuultu kesällä Pälkäne (7 kpl)
- Nyt kuultavana Kangasala (7 kpl)
- Kuullaan syksyllä Akaa, Urjala ja Valkeakoski (19 kpl)
- Pohjavesialueiden läpikäynti etenee nyt hyvää tahtia.

Tilastoja luokituksesta

- E-luokka 18 %, (28/160 kpl)
- Luokitusmuutos 9 % (5/58 kpl)
- Rajausmuutos 25 % (14/58 kpl)

Rajausmuutos esimerkki Kangasala

- Uusi pohjavesialue Kirkkoharju-Keisarinharju 2-luokka
- Rajausmuutoksessa yhdistetään II luokan alueet Kirkkoharju C ja B sekä poistetut pohjavesialueet Kirkkoharju A ja Keisarinharju.
- Keisarinharju ja Kirkkoharju A poistettiin luokituksesta vuonna 2003, koska niillä ei nähty vedenhankinnallista merkitystä.
- Keisarinharju ja Kirkkoharju A ovat selkeitä harjumuodostumia, jossa kerrospaksuudet suuria.
- Vesi on vähähappista, rauta- ja mangaanipitoisuudet koholla.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

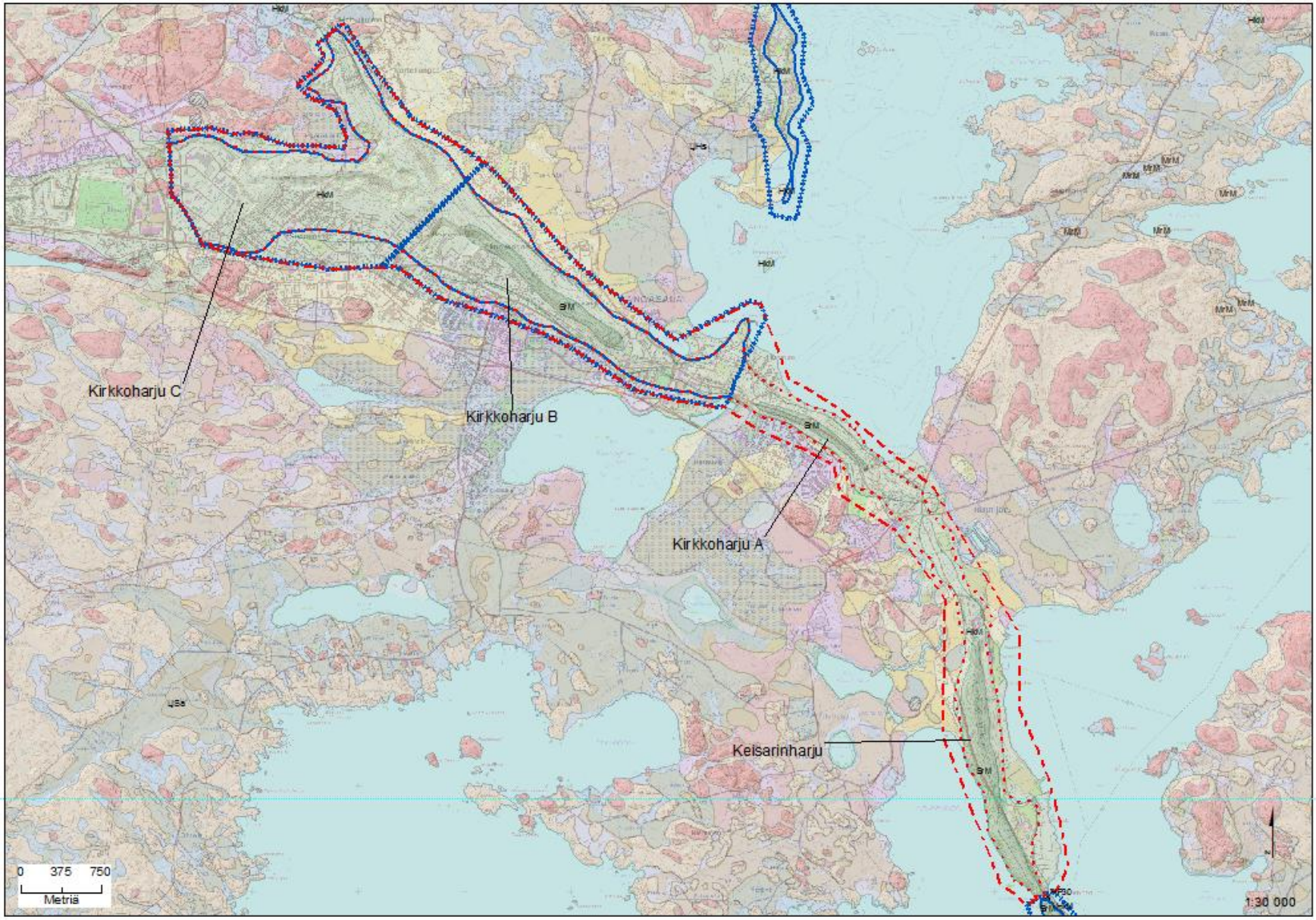

E-luokka esimerkki Vatulanharju, Ikaalinen

- Vatulanharju A, B ja C yhdistetään yhdeksi pohjavesialueeksi. Luokaksi 1E. Antoisuus 12 800 m3/d. Vedenotto 1800 m3/d.
- Kyseessä on sauma- ja reunamuodostuma. Vatulanharjuun liittyy pohjoisesta syöttöharjuja. Muodostumassa on paikoin moreenikerros, jonka päällä on orsivettä.
- Vatulanharjun pohjoisreunalla 7 pohjavedestä riippuvaista ekosysteemiä. Pohjaveden virtaussuunta kohti pohjoista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

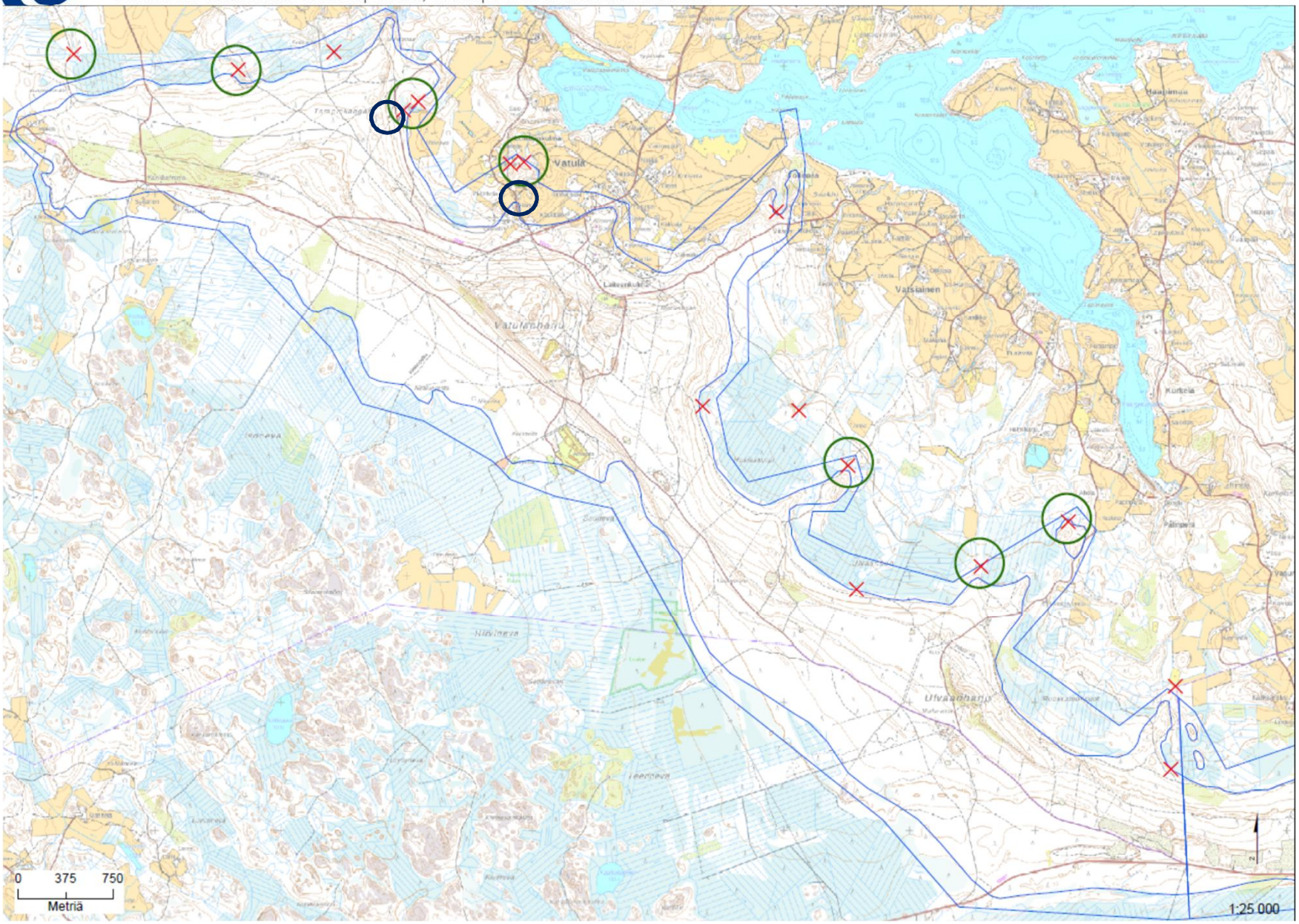

Kuvia Kivistönlähde:

Ensimmäinen ajatus, ei luonnontilainen.

Padottu allas, johon virtaa puro metsästä.

Laaja tihkupinta ja lähteikköalue, jossa runsas pohjavedestä indikoiva lajisto.

Upottavia tihkupintoja, paljon pieniä noroja.

Kuvia Hopun lähde:

- Alueella ollut erittäin merkittävä lähteikkö, joka on ollut lajistollisesti runsas.
- Muutama vuosi sitten lähteikön ympärillä on tehty avohakkuu ja suojavyöhykkeeksi jätetyt puut ovat kaatuneet myrskyssä lähteikön päälle.
- Valaistus ja kasvupinnat muuttuneet mutta lähteikkö on edelleen lajistollisesti merkittävä mm. hyönteiset.

E-luokka ja vedenotto

- E-luokka on informatiivinen ja luokitus perustuu muun lainsäädännön nojalla suojeltuun ekosysteemiin.
- E-luokka ei tuo uusia suojelutarpeita pohjavesialueelle tai ekosysteemeille.
- Ekosysteemit on pitänyt aiemmin ottaa huomioon.
- Uusissa vedenottohankkeissa on heti tiedossa, että alueella on ekosysteemi ja se tulee ottaa huomioon mm. purkautuvan pohjaveden seurannassa tai kasvillisuusselvityksissä koepumppauksen yhteydessä.

Kiitos mielenkiinnosta!

Yhteystiedot:
Ylitarkastaja Annukka Galkin Pirkanmaan ELY-keskus
annukka.galkin@ely-keskus.fi tai 029 503 6323